

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petöfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkérés-
éseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Október 6.

A hazájukat mindenek felett szerető hősök és szabadságharcosok vérével áztatott magyar föld népe ünnepet ül október 6-án, a gyásznak, kegyeletnek és bánatnak ünnepét. Az aradi tizenhárom vértanu hősi halálának évfordulóját hálás kegyelettel, hazafiui bánattal szívében, ünnepli a magyar nemzet.

Nem egyes pártoknak, nem a köznap politikának, hanem az egész magyar nemzetnek örökké emlékezetes gyászünnepe ez az évforduló. E napon kell, hogy elüljön az ádáz tusa, szünjék az egyenetlenkedés és pihenjen a köznapias tülekedés. mert nagyjait csak úgy tiszteli egy nemzet, ha dicső emléküket felújítása ment marad aszéthuzás, egyenetlenség átkától s egyértelműséggel hajtjuk meg tisztelgésre lobogóinkat az aradi vértanuk előtt. Emlékezzünk, okuljunk és merítsünk igaz hazaszeretetet az aradi hősök példáiból.

Nem az ajkukon hordott, de tettekben bizonyított, vérükkel megpecsételt hazaszeretetre tanítanak az aradi vértanuk legelsőiben. Nézzünk végig dicső neveiken: *Damjanich, Pöltenberg, Láner, Leiningen, Knezich, Schweidel*, nem is magyar nevek! Nem is magyar vér csörgedezik ereikben. De ismerték, megszerették a magyar nemzet ezeréves erényeit, ismerték évszázados jogos küzdelmeit és szabadságszerető lelkükkel azonosítva magukat a magyarral, tudtak lelkesedni is, nem csupán lelkesedni, de meghalni a magyar hazáért. Megértettek, megszerettek bennünket. Látták, tudták és érezték, hogy a lovagias magyar nemzet egyenlő mértékkel mér a jogokból, a szabadságból minden fiának, saját véreinek éppen úgy, mint idegenajku polgárainak. És tudták ezt a hányatott nemzetet, új hazájukat szeretni oly igazán, oly mélységesen, hogy készek voltak érte élni, harcolni és mártírhálált halni.

Dicső példájuk arra is tanít, hogy *ne legyünk kishitűek*. Ne csüggedjünk, mert miként hősi vitéz példájuk bizonyítja, a magyar ha összetart, bámulatos erőt tud kifejteni, csodadolgokat tud véghezvinni és szembe tud szállni a tulnyomó ellennel is. Mily csekélyszámu s mily rendezetlen haderő állott a Tizen-

három rendelkezésére és dicsőséggel küzdöttek végig száz csatát, letiporva az áruló nemzetiségeket, szétverve az elbizakodott osztrák seregeket, csak azért, mert nem voltak kishitűek.

Még van valami tanulságos ebben az aradi megrázó tragédiában. A brutálisan nagy orosz haderővel elnyomhatták küzdelmünket, leverhették seregeinket, igába foghatták a szegény magyar népet: de az ezeréves magyar hazát a világtérképről el nem tüntethették, a szabad eszméket el nem temethették, a függetlenségi álmokat el nem oszlathatták. Sőt ellenkezőleg, az aradi vértanuk szentelt vére megtermékenyítette a függetlenségi eszme földjét s az aradi bitófából fakadt ki a magyar szabadság fája.

Vajha a jelenlegi kormány s annak éltető lelke, mozgató feje: az aradi gyász-ünnep hivatalos szónoka is a hazaszeretnek azt a lobogó tüzét csiholná ki a mai évfordulón ott a szomorú nemzeti gyász színhelyén, mely az aradi vértanukat hevitette s mely megalkuvást, meghódolást nem ismerve, inkább halni kész, mint hogy a magyar nemzet igazából, törvényes jogaiból egy szemernyit is feláldozzon.

Az emberi lélek legszebb virága a hála. Szedjük össze magyar lelkünk legszebb virágait, kössük bokrétába, koszoruba s helyezzük el annak a tizenhárom vértanunak sírján, akik országvilágnak megmutatták, miként kell szeretni hazáját minden igaz honfinak. A föld, mely ápol s majdan eltakar, megérdemli, hogy érte éljünk, küzdjünk s ha kell, haljunk is.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk e hó 3-án rendes közgyűlést tartott, melynek napirendje előtt, elnöklő főispán kegyeletos szavakban emlékszik meg Ertl Ignác tanácsos elhunytáról s indítványára a közgyűlés tagjai felállással áldoztak emlékének s részvételüknek jegyzőkönyvi megörökítését határozták el. Dr. Demetrovits polgármester a közgyűlés színe előtt fejezi ki háláját és köszönetét az anyja elhunytával kifejezett részvételért. Felolvastattott Fürst J. János levele is, ki úgy saját maga mint leánya nevében Dr. Ofner Ferenc tb. városi

orvos elhunytával kifejezett részvét-nyilvánításért köszönetet mond.

A napirend 1. pontjával felvett költség-előirányzati tárgyalás, tekintettel az izr. ünnepekre, utolsó pontnak halasztatott, de Dr. Kubinyi Károly indítványára, aki a borital és huszfogyasztási adók megváltása iránti tárgyalásokat bevégni kívánja, mert azok eredménye lényegesen befolyásolja a költségelőirányzatot, a napirendről levétetett s későbbi közgyűlésre halasztatott.

A napirend többi 8 pontja alig 3/4 órai tárgyalás után sima és gyors elintézését nyert. Jóváhagyatott a közuti alap 1911. és 1912. évi költségelőirányzata s a vár. kórház 1909. évi zárszámadása, mely utóbbi mintegy 3400 k. többletet mutat fel. Dr. Szlezák Lajos orsz. képviselő lemondása folytán a vár. tisztii fő-ügyészi állás megüresedvén, a tanács bizatik meg a további szükséges intézkedésekkel.

A sz. tamási és pirosi utak építési sorrendje megváltoztatatik olyképp, hogy előbb a pirosi ut fog kiépítettetni, annál inkább, mivel az itteni próbakut is megkivánja az odavezető ut jó karba helyezését.

A kereskedő és iparos tanonciskolák felügyelő bizottságába Bauer Gyula, Dietzgen G., Ernst J., Herger Á., Stefanovits VI. kereskedők és Balogh D., Brunner E., Pusics Gy., Witz F., Czveics P. iparosok választatnak.

A borital és huszfogyasztási adók megváltása céljából e hó 12-re kitűzött tárgyalásokra Balassa H., Dietzgen G., Ernst J., Dr. Königstädler O., Dr. Szvinyarev és Mijatovics M. küldetnek ki.

A várost övező mocsarak lecsapolása céljából a kulturmérnökség tervei szerint 2 csatorna haladéktalan kiépítése határozatik el és e tárgynál Dr. Szvinyarev M. a fetelepek, Tomics J. a sz. János-tér és Bruck F. a hid-sánc körüli mocsarokból eredő bűz és egészségellenes állapotok megszüntetését sürgetik, mire a polgármester kijelenti, hogy személyes utánjárása folytán szerzett tapasztalatai után már is utasítást adott a mérnöki hivatalnak.

A kolerára való tekintettel 4 ártézi kút építése határozatik kb. 5000 kor. költségen, az előre nem látott kiadások terhére, amelyek legkésőbb 3—4 hét alatt elkészülnek. Bár a közgyűlés már korábban 12 ártézi kút furását határozta el, a közgyűlés belenyugszik a polgármester kijelentésébe, mely szerint 46 magán és 6 illetve 10 városi mélykut elég vizet szolgáltat s a vízvezeték jelenlegi stádiuma feleslegessé teszi a 12 ártézi kút költségeit. Pol-

Bogdány és Társa, Ujvidék

II., Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☏ Budapest, VI., Dálnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

gármester szerint a mostani, utolsó próbakút 2 hét alatt kész lesz s még ez évben tisztában leszünk a vízvezeték vizének beszerzése iránt. Valjon a polgármesternek a mocsarak lecsapolására és a vízszerezésre vonatkozó megnyugtató kijelentései beválnak-e, rövid időn belül kitünik. Addig tehát ismét és újból: türelem és várja . . . várjatok!

Az igazságügyi kezelő tisztviselők és dijnokok nagygyűlése.

Az igazságügyi kezelőtisztviselők, dijnokok és gépirónók országos nagygyűlése szept. 25-én tartatott meg Budapesten, mintegy 400 bpesti és vidéki kiküldöttek, valamint hallgatóság és a sajtó részvételével Vatter Gyula elnök és Kovátsay István ujvidéki kir. tsz. irodaigazgató társelnök vezetése mellett.

E derék tisztviselők és dijnokok felsorolták sérelmeiket s azok orvoslása céljából elhatározottak, hogy az „Igazságügyi kezelő tisztviselők országos egyesület“ választmánya megbizatik egy memorandum szerkesztésével, melyben a fizetésrendezést a státusrendezéssel, valamint a titkos minősítés eltörlését, automatikus előléptetést, családi pótlék és drágasági pótlék létesítését az európai kulturállamok mintájára, az egész vonalon, minden városban és helységben, a nyugdíj törvény revízióját kérik. Eddig folyton hangoztatták, hogy a fizetés rendezés elkerülhetlenül szükséges, különösen a legkisebb fizetési fokozatokban, sőt 3-szor a trónbeszéd is ezzel foglalkozott s mégis csak a magasabb fizetési osztálybelieké lett rendezve, nem is csak osztrák minta szerint, sőt annál jobban. Éppen a kis tisztviselők, akik többnyire családost emberek, vannak legjobban rá szorulva a minden irányban egyre fokozódó drágaság miatt, hogy legalább az osztrák minta szerint dotáltassanak, hogy ne kelljen nekik a nélkülözések mellett nyomorogni, — főleg azért is, mivel az 1910. IV. kibocsátott igazságügyminiszteri „kezelés egyszerűsítési rendelettel“ a bírák és a fogalmazó személyzet munkája egyszerűsítetté azzal, hogy azokból sok fontos dolgot a kezelők vállaira hártottak.

Az indítványozók közt Fehérvári Géza ujvidéki kir. j. b. irodatiszt kérte, hogy a kezelők létszámából 2°-ának nyitassék meg a VII. fizetési rangosztály, amit Kovátsay István indoklására a nagygyűlés egyhangulag magáévá tett és elfogadott.

A státusrendezést következőleg kérik:

1600 korona alapfizetéssel az egész létszámából a XI-IX. rangosztályba 25-25, a VIII.-ba 23 s a VII.-be 2° osztassék be, beleértve a telekkönyvvezetőket is.

A dijnoki cím töröltessék el, hanem vétessenek fel egy évre kezelőgyakornokok napi díj mellett, az egy év letelte után, jusson az újonnan rendszeresítendő XII. fizetési osztályba mint segédkezelő és ha a kezelői szakvizsgát leteszi, az iskolai minősítés emeltessék 6 középisk. avagy érettségire, 3 év után jusson a XI. rangosztályba automatikus előléptetéssel, akinek pedig nincs minősítése, de szorgalma, magaviselete és használhatósága megfelelő. a XII. rangosztály II.

Az Ujvidéki Városi

Artézi Jódosfürdő

és

Vizgyógyintézet

(a Magyar Hall)

Egész éven át van nyitva!!

**Kérjünk
prospektust.**

fokozatába és 3 év múlva ismét az I. fokozatába léptessék elő.

Ezen emlékiratot az egyesület választmánya szerkeszti és adja át az országgyűlés mindkét háza elnökének, a pártvezéreknek, a kormánynak és a pénzügyi bizottságának.

Vajha végre valahára a sok ígélet után a tettek bizonyítanak az illetékes intézőkörök jóakarátát e derék, de félretolt tisztviselőkkel szemben.

HIREK.

T. olvasóinkat a IV. évnegyed alkalmával kérjük, hogy az előfizetést mielőbb megújítani, a múlt negyedekről fennálló hátralékot pedig beküldeni szíveskedjenek.

Király ő felsége nevenapját e hó 4-én hagyományos kegyelettel ülte meg Ujvidék város közönsége. A középületek lobogódiszt öltöttek, a templomokban pedig hálaadó istentiszteletek s a tanítézetekben iskolai ünnepélyek tartattak. A beltéri r. k. templomban reggel 9 órak volt az ünnepélyes nagymise, melyen egy a hivatalos világ s mindkétmű tanuló ifjúság, valamint nagyszámu közönség vett részt. A mise alatt a Cecilia-egyesület énekeit.

Személyi hír. Dr. Lemetrovics Vladimir polgármester szabadságáról visszatért és hivatalát szombaton elfoglalta. Hivatalos teendői között első helyen említjük, hogy a Határőr múlt számában „Ujvidéki kolera“ címen hozott cikk hatása alatt, személyesen megfordult a kolerabacillus tenyésztését előmozdító, közegészségellenes helyeken s nyomban kellő szigorral utasította a mérnöki hivatalt a szükséges intézkedések azonnali megtételére.

Gyászünnepély október 6-án. Az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör“ ma este 8 órakor az „Erzsébet“ szálló dísztermében a dicsőséges vértanu halált szenvedett 13 szabadság-hős halálának szomorú emlékezetére gyászünnepélyt rendez, melyre a közönséget tisztelettel meghívja az egyesület. Beléptidij nincs. Müsor: 1. Hymnus, éneklí az ujvidéki Polgári Magyar Daloskör. 2. Alkalmi felolvadás, tartja: Dr. Piukovich Sándor. 3. Bitófák beszéde, melodráma, előadja: Vujkovics L. Katica k. a. 4. Szentelt hantok, gyászdal, éneklí a Daloskör. 5. Alkalmi szavaltat, előadja: Sipos Jenő. 6. Szózat, éneklí: a Daloskör.

Jubileum. Girth Antal kir. tszéki irnok e hó 1-én érte meg az ujvidéki kir. törvényszéknél dijnoki, majd irnoki minőségben töltött buzgó szolgálatának 25-ik évfordulóját. A nevezetes évfordulót kartásai azzal tettek ünnepélyessé és emlékezetessé, hogy e hó 2-án vasárnap testületileg üdvözlötték hivatalában a jubiléumát és alkalomszerű felirásu ezüst szelencét nyújtottak át emlékül. Az évforduló jelentőségét s a jubiléum kiváló szorgalmát és buzgalmát méltányoló üdvözlő beszédet Kovátsay István kir. tszéki irodaigazgató mondotta.

Vivóklub. Néhány év előtt alakult vivóklub s tornaklub, de csak rövid ideig állott fen egyik is, másik is. A múlt héten újból megalakult a vivóklub; diszelnöke Matkovics Béla főispán, elnöke pedig Dr. Schossberger Sándor kórházi igazgató-főorvos. Hosszu életet csak úgy jósolhatunk ennek az új klubnak, ha a megalakuláskor megnyilvánult lelkesedés nem marad pusztán szalmatűz. A vivóklub nem akar pusztán a vivásra szoritkozni, hanem értesülésünk szerint ez csak az első lépés egy állandó sport-egylet megalakítására.

Céllövészet az iskolákban. A magyar középiskolákban, az ujvidéki kir. kat. magyar tó-

gimnázium
sitott kato
tantárgya
pedig ezu
is. A tanf
védfőhadn
sikeres er

Nőeg
let f. é. r
rendez, n
dekében
fáradhatat

A to
árva- és
hó 2-án t
vétele m
végezte.
Előa
olvasókör
Wagner
mertette
szolgáló
ivásbani
geségét.

Tolv
Fábry sz
mazásbar
kalmazott
takarított
is annak
ládát ma
Át a Du
1200 kor
magához
onnan a
kihalászt
megindul
Pétervár
könyv a
szerint a
dobta.

Lel
megye) a
ujvidéki
választot
foglalta.

A
bocsátot
goruan
fejlettség
meretes
meg az
korát m
fejlettség
zasságk
űtközik.

A
érdekéb
és 4-én
Novák
alatt.

Eg
bános
dett faj
nak Le
Barich
pedig i
vics Ar

D
törő vo
a jogi
bírói v
államvi
idő ala
gal ké
a legs
szemin
vizsgál
egész

mét az I.
sület vá-
át az or-
kének, a
s a pénz-

ok ígélet
illetékes
de félre-

alkalmával
megújítani,
ékot pedig

e hó 4-én
Ujvidék
bogódiszt
adó isten-
i ünnepé-
ban reggel

se, melyen
mű tanuló
nség vett
et énekel.

Vladimir
t és hiva-
os teendői
a Határör
nen hozott
gfordult a
lító, köz-
ban kellő
a a szük-
ére.

„Ujvidéki
8 órakor
a dicső-
zabadság-
re gyász-
get tiszte-
díj nincs.
ki Polgári
ás, tartja:
beszéde,
atica k. a.
a Dalos-
pos Jenő.

ki írnek e
törvény-
gben töl-
fordulóját.
zal tették
e hó 2-án
talában a
ziüst sze-
évforduló
galmát és
édedet Ko-
tató mon-

ult vivő-
eig állott
ten újból
Matkovits
ossberger
sszu éle-
klubnak,
elkesedés
vivóklub
ni, hanem
lépés egy

ar közép-
gyar tö-

gimnáziumban is. néhány év előtt meghonosított katonai lövészet az idén is rendkívüli tantárgya lesz a felső oszt. tanulóknak, még pedig ezuttal a g. kel. szerb főgimnáziumban is. A tanfolyamot Kalapis János m. kir. honvédfőhadnagy vezeti, ki már két év előtt is sikeres eredményt ért el növendékeivel.

Nőegyleti mulatság. Az I. ujvidéki nőegylet f. é. november hó 5-én őszi mulatságot rendez, melynek előkészítésére és sikere érdekében Piukovich Ferencné urnő, az egylet fáradhatatlan elnöke már most buzgólkodik.

A torzsai ág. év. egyház által épített új árva- és szeretetháza ünnepélyes felavatása e hó 2-án történt Szholtz Gusztáv püspök részvétele mellett, aki az egyházi szertartást végezte.

Előadás a koleráról. A kültéri r. kat. olvasóköri élénken látogatott helyiségeiben Dr. Wagner Károly ker. orvos mult vasárnap ismertette a kolera történetét s a távoltartására szolgáló óvintézkedéseket különösen az evés-ivásbani mértékletesség és tisztaság szükségességét.

Tolvaj udvaros. Paczanovics Lajos, ki a Fábry szállodában volt mint uevaros alkalmazásban, megneszelte, hogy az ugyanott alkalmazott Granadir Mátyás bérszolgának megtakarított pénze van ládjában elzárva, miért is annak távollétében behatolt szobájába és a ládát magához véve Péterváradnak vette útját. Át a Dunaparton feltörte a ládát és abból 1200 koronás betétkönyvet, 148 kor. kézpénzt magához vett, a ládát pedig a Dunába lökte, onnan azonban halászok, kik ezt észrevették, kihalászták. Káros feljelentésére nyomban megindult nyomozás folyamán Paczanovics Péterváradon elfogva lett, a pénz és betétkönyv azonban már nem volt nála, állítása szerint azt menekülése közben egy pócegödörbe dobta.

Lelkészválasztás. Kapinémefalva (Sáros megye) ág. ev. egyházközsége Fábry I. Bertalan ujvidéki segédlelkészt egyhangulag lelkészévé választotta, aki új állását e hó 1-vel el is foglalta.

A korai házasságok ellen körrendeletet bocsátott ki a belügyminiszter, melyben szigoruan utasítja a hatósági orvosokat, hogy a **fejlettségi** bizonyítványok kiadásánál lelkiismeretesen járjanak el s mindenkor említsék meg azt is, hogy az illető leány fejlettsége korát meghaladja s egy 16 éves leány átlagos fejlettségének megfelel, továbbá, hogy a házasságkötés ezen szempontból akadályba nem ütközik.

A baja - szabadkai vonal elsőrangusítása érdekében a műszaki felülvizsgálat e hó 3. és 4-én tartott meg Marx elnökigazgató és Novák Bertalan műszaki főtanácsos vezetése alatt.

Egyházmegyei hir. Gregorits Mihály plébános elhalálása következtében megüresedett fajszi plébániára ideiglenes adminisztrátornak Lenzsér Péter ottani káplán, a beteg Barich János felsőszentiváni lelkész mellé pedig ideiglenes adminisztrátornak Probojcsévics Antal ottani káplán neveztetett ki.

Dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma uttörő volt Magyarországon azon a téren, hogy a jogi alapvizsgák, szigorlatok, ügyvédi és bírói vizsgák, valamint az államszámviteltani államvizsgára készülöket a lehető legrövidebb idő alatt alaposan és tüneményes gyorsasággal készítse elő. Dr. Erős Vilmos működése a legszélesebb körben nyert elismerést. A szeminárium kiadásában megjelent: A jogi vizsgák vezérfonala c. könyvecske, mely az egész sajtóban osztatlan elismerést keltett, és

a mely nélkülözhetetlen tanácsadó a fenti vizsgákra készülőknél. E könyvecsket minden érdeklődőnek ingyen küldi meg, és minden vizsgára vonatkozó kérdésre behatóan, készséggel válaszol Dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma Budapest, Wesselényi-utca 13/b.

Tilos a kivándorlás. A belügyminiszter a kolera veszélyére való tekintettel a kivándorlást betiltotta s ennél fogva útlevelet senki sem kaphat.

A forró mészbe lökték. Stefanovits Dusan uverbázi illetőségű 18 éves kömivessegéd a Sajkáslakon folyó iskolaépítésnél mész oltásával volt elfoglalva s munkáját Márts György sajkáslaki 14 éves suhanc a meszes gödör mellé állva, bámulta. Valami csekélységen összeszólalkoztak, mire, Márts meglökte Stefanovitsot, aki arcával a forró mészbe esett s annyira összeégette magát, hogy egyik szemét valószínűleg elveszti. Márts ellen megindult a bírósági eljárás.

A halászok és a munkásbiztosítás. A kereskedelemügyi miniszter egy adott esetből kifolyólag kimondotta, hogy a halászok csak azon esetben tartoznak a munkásbiztosításról szóló törvénycikkben meghatározot biztosítási kötelezettség alá, ha a fogott halaknak egyuttal iparszerű feldolgozását (füstölését, konzerválását stb.) is végzik. Amennyiben a halászok a fogott halaknak iparszerű feldolgozásával nem foglalkoznak, nem kötelesek munkásbiztosításra.

Az osztrák bortörvény szigorítása. Az osztrák borászati kongresszus, a mely nemrég tartotta Bécsben ülését, egyhangulag elhatározta, hogy az osztrák kormányhoz felterjesztést intéz és kéri, hogy a bortörvény mondja ki, hogy a boroknak származásuk szerinti elnevezése védelemben részesüljön, mint Magyarországon már kimondatott.

Azon igazán nincs mit csodálni,

- hogy **Fay valódi** szodeni ásványpastillái olyan jötevő hatást tesznek a nyak nyálkártyáira, a gége és mellékesen a gyomor nyálkártyáira is. A szodeni forrásokban lévő só különleges szer a légzőszervek bántalmi ellen és a savaknak a gyomorban való fölgyülemése orvosilag megálapított jó hatást tesz. Ebből következik, hogy Fay valódi szodeni pasztilláinak sohasem szabad egy háztartásból sem hiányoznia. Egy doboz ára csak 1 kor. 25 flér és minden idevágó üzletbe kapható.

Főképviselő Magyarorszag és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/I Grosse Neu-Gasse 17.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Politikai főmunkatárs **Medvetzky Imre.**
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, csúzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Kütkeszelség: **EPERJES.**

Használat előtt. Használat után.

Ilyen csodálatos változást idéz elő a

Kola-Dultz

a természet legjobb agy- és ideg-tápláléka.

Hangulat, gondolkodás, tevékenység, valamint a test minden mozgása az agyvelőtől függenek.

Bágyadtság, fejfájást, levertség, kimerültség és általános testi gyöngeség a hiányzó életerő jelei. Ha Ön allandóan egészséges és vidám akar lenni, ha egészséges idegekre és jó emlékező tehetségre vágyik, ha a munkát és fáradságot élvezetül akarja tekinteni, ugy szedjen Kola-Dultzot. Ez az idegek és agyvelő természetes tápláléka, mely egyuttal a vért javítja és fiatalítja és így erőt, életet nyújtva, a test minden szervére hat.

Kola-Dultz

életkedvet és munkakedvet ad

és az ifjuság érzetét az egészséggel és tetterővel, melyek sikert és boldogságot eredményeznek.

Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, mely megerősíti idegeit, eltünik minden gyengeség és hatása alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni.

Kolát orvosi tekintélyek az egész világon ajánlják és szegényházakban és ideg-sanatoriumokban használják.

Kérjen ingyen Kola-Dultzot!

Most alkalmat nyújtok önnek arra, hogy idegeit megerősitse. Írjon nekem egy levelezőlapot az Ön pontos címével és én azonnal küldök **ingyen** és bérmentve egy csomag Kola-Dultzot, mely elegendő lesz arra, hogy megismerje hatását és méltányolni tudja kiválóságát.

Ha hatásával meg van elégedve, ugy rendelhet többet. De rögtön írjon, mielőtt elfelejti.

Főraktár: **Dultz Miksa, Budapest, VII., Abt. 151. Dohány-utca 29. szám.**

3208. szám 1910.

Hirdetmény.

Az apatini m. kir. erdőhivatal részéről folyó évi 2874. szám alatt

„Faértékesítést tövön“

című hirdetménynyel október hó 10-ére kitűzött árverés elhalasztatott.

Apatinban, 1910. október 3-án.

M. kir. erdőhivatal.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az gesztségét, mint a jó és emésztéskepes gyomor, meg a tiszta ivóvíz
Kiváló eszköz erre

a mohai „ÁGNES“ forrás

természetes szénsavdus ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyavíz; dús széntartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitiünő szere a legkülönfélebb gyomor légcső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fiai fűszerkeresk. cégnél. 14-20

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

□□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□□

mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legujabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitel és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is
DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvviteli 12 kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként. Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé

hordókban és palackokban.

Kész új hordók forrázva

állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.

(saját házában).

Gyermekjáték

*a Schicht szappannal való mosás,
 mert egyszerre tisztít és fehérít is,
 s meglakart minden fáradságot
 és megerőltetést!*

Ügynökök és ügynöknők

keresztény házak látogatására magas jutalék mellett felvételnek. Ajánlatok

Schuller és Társa

Budapest, V., Csáky-utca 17. intézendők.

1 üzlethelyiség,

azonkívül egy 3 szobából, konyhából és mellékhelyiségekből álló lakás azonnal kiadó.
 Bővebbet a háztulajdonosnál

Ivkovics Miklós

Duna u. 1. sz.

1-4

Butorvevők!

Szives figyelmüket felhívjuk a HUNGÁRIA kiviteli tömörfa butorgyár

Schönberger és Léderer

GYÁRTMÁNYAIRA

UJVIDÉK, a gázgyárral szemben.

Hungária-butorok:

csakis elsőrendű száraz-fából készülnek.

Hungária-butorok:

szolidan, izlésesen és finoman vannak kidolgozva.

Hungária-butorok:

ennek folytán nem viselik magukon a tömeggyártás bélyegét, hanem szépek és tartósak.

Hungaria-butorok:

olcsóak, mert nem kell értük sem fuvar sem csomagolási költséget fizetni mint a távollevő gyárakból érkező butoroknál és nem rongálódnak a szállítás alatt.

Hungária-butort

minden vevő az eredeti gyári áron kaphat

Schönberger Lipót és Fia újonnan berendezett és új választékkal felszerelt butor-kereskedésében mint a

Hungária kiviteli tömörfa butorgyár

Schönberger és Léderer cég

helyi lerakatánál, Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 7. sz.

Tyukszem és lábizzadásban szenvedőknek!

„MAGNIFIK“

feltétlen biztos hatású tyukszemirtó 5—6 bekenés után a tyukszem kipusztul.

Ára korona 1.50.

„CONTRASUDOR“

feltétlen biztos hatású ásványpor láb vagy egyéb testrészi izzadás ellen.

Ára korona 1.—.

Egyedüli képviselő Ujvidéken

Weisz Vilmos cipőáruház tulajdonos Ferencz József-tér 3. (Wagner palota).

Egyben ajánlom dusan felszerelt

Amerikai, angol és Kobrak-cipő raktáramat.

Hygienikus gyermekcipő osztály.

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

Hirdetések

felvételnek a lap kiadóhivatalában és Friedmann Sándor nyomda, műintézetében Rákóczi-ut 11. sz

Nyomatott Friedmann Sándor könyvnyomdai műintézetében, Ujvidéken.